ذره‌بین

تبعات تصمیم بایدن درخصوص تایید نسل‌کشی ارامنه

مقامات ارشد ارمنستان و ترکیه به اقدام جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا، در به رسمیت شناختن نسل‌کشی ارامنه واکنش نشان دادند. به گزارش یورونیوز، نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان، از اقدام «بسیار قاطع در برابر عدالت و حقیقت تاریخی» آمریکا استقبال کرد و آن را «یک پشتیبانی بی‌بدیل از بازماندگان قربانیان نسل‌کشی ارامنه» نامید.

از سوی دیگر، الهام علی‌اف، رئیس جمهوری آذربایجان اما در گفت‌وگوی تلفنی با رجب طیب اردوغان با اعلام این که کشورش همیشه در کنار ترکیه خواهد بود اظهارات اخیر جو بایدن را اشتباه و خطایی تاریخی و غیرقابل قبول و مضر به روند همکاری در منطقه خواند. جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا همزمان با یکصد و ششمین سالگرد بزرگداشت قربانیان تبعید و کشتار ارامنه در امپراتوری عثمانی، از این واقعه به عنوان نسل‌کشی یاد کرد. همزمان رجب طیب اردوغان، رئیس جمهوری ترکیه بدون اشاره به نام جو بایدن «اشخاص ثالث» را به مداخله در امور ترکیه متهم کرد.

اردوغان در پیامی به کلیسای ارامنه در استانبول گفت: «هیچ‌کس سودی نمی‌برد که این بحث‌ها که باید توسط مورخان انجام شوند، توسط اشخاص ثالث سیاسی شده و به عنوان ابزاری برای مداخله در کشور ما استفاده شوند.»

مولود چاووش اوغلو، وزیر خارجه ترکیه نیز در واکنش گفت؛ کشورش «نیاز به درس افراد دیگر درباره تاریخ خودش ندارد.»

چاووش اوغلو همچنین اندکی پس از اعلام پیام رئیس جمهوری آمریکا در توییتی نوشت: «کلمات نمی‌توانند تاریخ را تغییر دهند یا بازنویسی کنند.»

بنابه برخی منابع حدود ۶۰۰ هزار تا یک و نیم میلیون ارمنی حد فاصل سال‌های ۱۹۱۵ تا ۱۹۲۳ میلادی به دست امپراتوری عثمانی کشته شدند. ترکیه کشته شدن ارامنه در جنگ جهانی اول از سوی امپراتوری عثمانی را می‌پذیرد اما شمار کشته‌شدگان را بسیار کمتر می‌داند و این رویداد را نه یک نسل‌کشی برنامه‌ریزی شده بلکه جزو پیامدهای طبیعی جنگ برمی‌شمارد. بیش از ۲۰ کشور و شمار زیادی از مورخان در جهان کشتار و تبعید ارامنه ساکن در سرزمین‌های تحت کنترل امپراتوری عثمانی در دوران جنگ اول جهانی را به عنوان مصداق بارز نسل‌کشی به رسمیت می‌شناسند؛ رویکردی که به‌شدت مورد اعتراض آنکارا است.

پوتین دستور تهیه فهرستی از کشورهای غیردوست را داد

رئیس جمهوری روسیه دستور تهیه فهرستی از به اصطلاح کشورهای غیردوست را داده است. بر اساس این فهرست برای فعالیت دیپلماتیک برخی کشورهای غیردوست، محدودیت‌هایی ایجاد خواهد شد.

به گزارش دویچه‌وله، در بیانیه‌ای که توسط کاخ کرملین منتشر شده، آمده است محدودیت‌هایی برای فعالیت دیپلمات‌های برخی کشورهای غیردوست در نظر گرفته شده است. ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه، دولت این کشور را موظف کرده است فهرستی از کشورهای خارجی غیردوست تهیه کند تا بر اساس آن، فعالیت اعضای نمایندگی‌های خارجی در روسیه محدود شود. این محدودیت‌ها شامل شمار دیپلمات‌ها و کارکنان سفارتخانه‌های غیردوست نیز خواهد شد.

در بخشی از این بیانیه گفته می‌شود دولت روسیه می‌تواند همچنین مانع امضای قرارداد کاری و استخدام اتباع روس در سفارتخانه‌های کشورهای خارجی غیردوست شود. این محدودیت‌ها بیشتر برای کارمندان بالقوه روسی اعمال خواهد شد که در روسیه زندگی می‌کنند و شامل افرادی که از کشورهای خود برای کار در نمایندگی‌های دیپلماتیک خارج از کشور اعزام می‌شوند، نخواهد شد. ماریا زاخاروا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه این اقدام کشورش را با جذب احتمالی شهروندان روسیه توسط سفارتخانه‌های غربی برای فعالیت در سرویس‌های مخفی سایر کشورها توجیه کرده است. دستور پوتین برای تهیه فهرست کشورهای غیردوست زمانی داده شده است که بحران و تنش در مناسبات دیپلماتیک روسیه با آمریکا، جمهوری چک، لهستان و برخی دیگر کشورهای اروپایی ابعاد گسترده‌تری یافته و به اخراج دیپلمات‌ها انجامیده است.

بحران کووید-۱۹ مشکلات بزرگ غرب را نمایان کرد

ماریا زاخاروا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه ضمن تاکید بر ناکامی کشورهای غربی در مقابله با همه‌گیری کرونا، از تاثیر منفی مواضع ضدروسی آنها در زمینه مقابله جهانی با این ویروس گله کرد. به گفته زاخاروا، کشورهای غربی در یک «سرزمین خیالی» ایجاد شده از طریق سال‌ها پروپاگاندای ضدروسی زندگی می‌کنند و هر ابتکار و تلاشی از سوی روسیه حتی در زمینه کووید-۱۹، رنگ و بوی سیاسی و سیاست‌زده به خود می‌گیرد. /راشاتودی

قرارداد هنگفت بن سلمان با یک شرکت آمریکایی برای ترمیم وجهه خود

محمد بن سلمان ولی‌عهد جوان سعودی در سال‌های اخیر همراستا با اقدامات سرکوبگرانه خود، هزینه‌های هنگفت در بخش تبلیغات و روابط عمومی، برای ترمیم وجهه خود بهره برده است. وی با یک شرکت تبلیغاتی آمریکایی قرارداد پر هزینه‌ای را امضاء کرده است. وبسایت Des Moines فاش کرده است که «محمد بن سلمان» با شرکت تبلیغاتی و روابط عمومی «LS2 Group» توافق کرده است که در ازای پرداخت ماهانه یک میلیون دلار، این شرکت در راستای بهبود تصویر عربستان سعودی در افکار عمومی جهان غرب به خصوص در حوزه حقوق زنان، فعالیت کند.

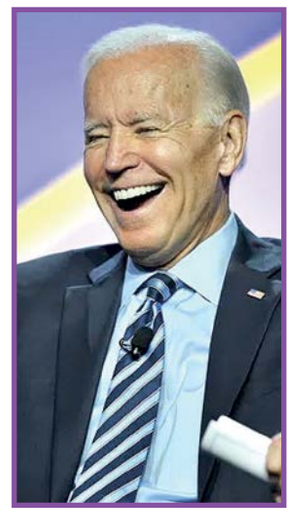

سایت رسمی وزارت خارجه آمریکا اظهارات یک مقام ارشد این وزارتخانه را درباره مفاد مذاکرات وین منتشر کرد

آمریکا حق دارد هر زمان که خواست از برجام خارج شود

محمد علیزاده
بین‌الملل

در حالی که مذاکرات در وین بر سر احیای توافق هسته‌ای ادامه دارد، منابع مختلف، روایات و تفاسیر گوناگونی در خصوص روند رفع تحریم‌ها و چگونگی انجام آن مطرح می‌کنند. اخیرا سایت رسمی وزارت امور خارجه ایالات متحده آمریکا، محتوای کامل جلسه‌ای مجازی میان خبرنگاران و یکی از مقامات ارشد وزارت امور خارجه این کشور را در خصوص مذاکرات وین به صورت کامل منتشر کرده است. در اینجا، ترجمه جملات مهم مطرح‌شده از سوی این مقام عالی وزارت خارجه آمریکا (که نام وی در سایت رسمی وزارت خارجه این کشور نیز فاش نشده است) منتشر می‌شود:

اتفاق خاصی رخ نداده

نباید تصور کنید که تا الان اتفاق خاصی در مذاکرات وین رخ داده است. مذاکرات ایران و اعضای ۱+۵ همواره در یک روند کند برگزار شده است. واقعیت امر این است که (در مذاکرات اخیر) ما مستقیم با ایران صحبت نمی‌کنیم و همین موضوع، روند مذاکرات را کندتر کرده است. با این حال اکنون شناخت بیشتری از ایده‌های یکدیگر داریم. آنچه که ما تاکنون به دست آورده‌ایم، توضیح بیشتر در خصوص شرایط موجود و ایده‌های بازگشت به برجام است. اما روشن شدن شرایط و ایده‌ها، به معنای اجماع و توافق میان طرفین نیست. هنوز میان ما و ایران، اختلافات زیادی وجود دارد که باید برطرف شوند.

> مقام ارشد وزارت خارجه آمریکا: مذاکرات بر سر احیای برجام اکنون در جریان است. با این حال قصد ندارم بگویم که ما روی یک موضوع مشخص یا حتی یک حوزه اختلافی با یکدیگر توافق کرده‌ایم. بر سر هیچ چیز توافق نخواهد شد تا زمانی که بر سر همه چیز توافق شود

مسافتی که باید طی شود

مسافتی که باید طی شود، نسبت به مسافتی که تاکنون طی شده بیشتر است. بنابراین، الان در نقطه پایانی مذاکرات قرار نداریم. نتیجه مذاکرات نیز هنوز نامشخص است. ما مقداری در مذاکرات پیشرفت کرده‌ایم. این گفت‌وگوها، مثل (پیش‌شرط‌های) انجام یک تجارت بوده و مثمرثمر است. اما همان‌گونه که گفتم، اختلافات زیادی در این خصوص باقی مانده است که باید برطرف شوند.

برجام، بستری برای مذاکرات بعدی

چنانچه رئیس جمهوری (جو بایدن) بارها اعلام کرده است، ما توافق هسته‌ای را بستری برای بحث در خصوص مجموعه مسائل حل‌نشده طولانی‌تر، قوی‌تر و گسترده‌تر (مسائل موشکی و منطقه‌ای) می‌دانیم. از سوی دیگر، ما در این مذاکرات و تمامی پیام‌های غیرمستقیمی که به ایران مخابره کرده‌ایم، روی آزادی چهار شهروند خود تاکید داریم. بازداشت این افراد در ایران نادرست بوده است.

همه یا هیچ

مذاکرات بر سر احیای برجام اکنون در جریان است. با این حال من قصد ندارم بگویم که ما روی یک موضوع مشخص یا حتی یک حوزه اختلافی با یکدیگر توافق کرده‌ایم. بر سر هیچ چیز توافق نخواهد شد تا زمانی که بر سر همه چیز توافق شود. ما قصد نداریم بگوییم که دقیقا در صورت توافق با ایران (بر سر احیای برجام) در آینده چه اقدامی صورت خواهیم داد. ما اول باید ببینیم که به توافق می‌رسیم یا خیر تا بعدا درخصوص آینده صحبت کنیم.

تقسیم‌بندی تحریم‌ها از دید کاخ سفید

گزارش‌هایی وجود دارد که تعیین می‌کند هر فرد مذاکره‌کننده دقیقا در مذاکرات چه گفته است. قرار نیست ما در قبال هریک از این گزارش‌ها و ادعاها اظهارنظر کنیم. ما تعدادی از تحریم‌ها و مصادیق آنها را مشخص کرده و حتی به ایران نیز (به صورت غیرمستقیم) ارائه داده‌ایم. ما باید این تحریم‌ها را به عنوان روند بازگشت به برجام لغو کنیم. دسته دوم تحریم‌ها، تحریم‌هایی است که معتقدیم در روند بازگشت به برجام نیازی به لغو آنها وجود ندارد. دسته سوم، تحریم‌هایی است که با توجه به اقدامات صورت‌گرفته در دوران ریاست‌جمهوری ترامپ (تغییر برچسب تحریم‌ها) لغو آنها دشوار است. فرآیند لغو این تحریم‌ها پیچیده است.

هیچ ضمانتی به ایران نمی‌دهیم

من فکر می‌کنم واضح است که چیزی به‌عنوان ضمانت در روند بازگشت به برجام وجود ندارد. این حق حاکمیتی همه شرکت‌کنندگان در برجام است که هر زمان تصمیم بگیرند، از این توافق خارج شوند. ما برای ایران روشن کرده‌ایم که ضمانت اجرایی متعهد ماندن به برجام، چیزی نیست که آمریکا بتواند آن را ارائه دهد. با این حال، اگر در خصوص بازگشت به برجام میان ایران و اعضای شرکت‌کننده در مذاکرات توافقی صورت گیرد، ما (دولت بایدن) با حسن‌نیت به این توافق عمل می‌کنیم و فکر نمی‌کنیم ترک بدون دلیل این توافق بتواند توجیهی داشته باشد.

ما اول به برجام برنمی‌گردیم

درست است ایران تجربه‌ای نه‌چندان دلپذیر در خصوص خروج یکجانبه آمریکا از برجام دارد اما نمی‌توانیم بپذیریم ابتدا به توافق هسته‌ای برگردیم و پس از تایید این مساله (بازگشت واشنگتن به برجام) ایران نیز این کار را صورت دهد. این اقدام منطقی نیست. به نظر من، شرکت‌کنندگان در مذاکرات وین نیز این توالی را منطقی نمی‌دانند. انواع مختلفی از توالی و زمان‌بندی بازگشت طرفین به برجام وجود دارد و ما نیز آمده‌ایم در خصوص آنها بحث کنیم. اما فرآیندی را نخواهیم پذیرفت که در آن آمریکا تحریم‌های ضد ایرانی را قبل از بازگشت ایران به تعهدات برجامی خود لغو کند.

اسرائیل را در جریان می‌گذاریم

من قبل از برگزاری هر دور از مذاکرات برجامی و بعد از آن، مکالمات زیادی با طرف اسرائیلی دارم و مطمئنا این روند را ادامه خواهیم داد. معتقدیم در این خصوص شفاف عمل کرده‌ایم. ما به‌صراحت به اسرائیلی‌ها گفته‌ایم برای احیای توافق هسته‌ای و برگشت ایران به برجام، لازم است بخشی از تحریم‌ها را لغو کنیم. سعی می‌کنیم تا جای ممکن در این روند (با اسرائیلی‌ها) شفاف باشیم. می‌دانیم که در خصوص احیای برجام اختلاف دیدگاه با اسرائیل داریم اما به این اختلاف‌نظر احترام می‌گذاریم. ما نظر آنها را گوش می‌کنیم. همچنین به‌صورت شفاف به اسرائیل می‌گوییم می‌خواهیم چه روندی را طی کنیم و چگونه در این مسیر پیش خواهیم رفت.

مهم نیست ایران چه قضاوتی می‌کند

درصورتی‌که توافق صورت گیرد، ما تحریم‌ها (تحریم‌هایی که تشخیص می‌دهیم برداریم) را برمی‌داریم و اقدامات لازم را انجام می‌دهیم. ما به تعهد خود عمل می‌کنیم.

در این میان، قضاوتی وجود نخواهد داشت که ما تحریم‌ها را برداشته‌ایم یا خیر. در حقیقت ما تحریم‌ها را برمی‌داریم. (پس از آن) ایران باید تصمیم بگیرد. اگر ایران باور نداشته باشد نیازهایش در برجام برآورده شده و درنتیجه می‌خواهد توافق را ترک کند، می‌تواند این اقدام را صورت دهد ولی ما مانند سال ۲۰۱۶ (زمان اجرایی شدن برجام) به تعهدات خود در توافق هسته‌ای عمل می‌کنیم و این همان چیزی است که برجام به آن نیاز دارد.

پیچیده رفع تحریم‌های ایران

به نظر من زمان بسیار زیادی برای رفع تحریم‌های مشخص‌شده علیه ایران لازم نیست اما این فرآیند پیچیده است. درهرحال من نمی‌توانم وارد جزئیات شوم. هنگامی‌که تصمیم به لغو تحریم‌ها گرفتیم، معتقدم که می‌توانیم نسبتا آن را سریع انجام دهیم. در اینجا قصد ندارم در خصوص تحریم‌هایی که می‌خواهند برداشته شوند یا این‌که هر تحریم به‌صورت دقیق در کدام دسته (تقسیم‌بندی‌های سه‌گانه) قرار می‌گیرد، اظهارنظر کنم. با این حال رفع تحریم‌هایی که در دسته سوم قرار دارند، یعنی تحریم‌هایی که برچسب آنها در دوران ریاست جمهوری ترامپ تغییر داده‌شده، سخت‌تر و پیچیده‌تر است. ما در حال بررسی این تحریم‌ها و مواردی هستیم که مربوط به آنها می‌شود.

فشارها را علیه ایران ادامه می‌دهیم

از نظر ما اگر مطابق استراتژی فشار حداکثری بر ایران اعمال شود، شرکای ما در منطقه بیشتر آسیب می‌بینند. شما نگاهی به شرایط عربستان سعودی و شرکای ما در خلیج‌فارس طی چهار سال اخیر داشته باشید. اقدامات ایران علیه شرکای منطقه‌ای ما در این مدت بیشتر شد. مطمئنا ما قصد داریم فشار را بر ایران درخصوص فعالیت‌های منطقه‌ای این کشور ادامه دهیم و با فعالیت‌های این کشور در قبال شرکای خود مقابله کنیم. البته ما تحریم‌هایی را علیه حزب‌ا... و دیگر گروه‌ها (که از اضلاع محور مقاومت هستند) اعمال کرده‌ایم و این تحریم‌ها پابرجا خواهند ماند.

نمی‌دانیم کدام تحریم‌ها لغو می‌شود!

من نمی‌خواهم بگویم چند درصد از تحریم‌های ضدایرانی از نوع تحریم‌های قابل لغو و چند درصد از نوع تحریم‌های غیرقابل لغو یا پیچیده هستند!

هنوز ما در حال کار کردن روی این مساله هستیم، بنابراین نمی‌خواهیم عدد و رقم ارائه دهیم. ما باید توافق کنیم که هریک از تحریم‌ها دقیقا در ذیل کدام گروه هستند. ماهیت گفت‌وگوها به‌گونه‌ای است که قرار نیست در آن طرف‌های مذاکره، با هر چه که یکی از طرف‌ها گفت، موافقت کنند!

عجله‌ای برای توافق با ایران نداریم

ما از ابتدا گفته‌ایم نسبت به زمان‌بندی‌های محدودکننده در مذاکرات (مانند ضرب‌الاجل زمانی ایران به آژانس) توجهی نداریم. لحظه‌ای که بتوانیم با ایران در خصوص نقاط اختلافی به توافق برسیم در آن زمان تفاهم نهایی اتفاق خواهد افتاد. قبل از زمانی که این تفاهم حاصل شود، ما اصلا عجله‌ای برای انعقاد یک توافق نداریم و در نظر گرفتن یک مهلت مقرر را نمی‌پذیریم. در این میان، تحلیلگران به توافق ایران و آژانس (ضرب‌الاجل زمانی ایران به آژانس) و همچنین زمان برگزاری انتخابات ریاست جمهوری ایران اشاره می‌کنند. اجازه نمی‌دهیم زمان خاصی برای به نتیجه رسیدن مذاکرات به ما دیکته شود.

فعلا باید مذاکره کنیم

در هر حال، اکنون تمرکز بحث بر تعریف گام‌هایی است که دو طرف (ایران و آمریکا) باید بردارند. برای ما غیرقابل قبول است که تحریم‌های ایران را تعلیق کنیم و سپس در انتظار اقدامات ایران باقی بمانیم. البته برای ایران هم حتما غیرقابل قبول است که تعهداتش را در ابتدا به صورت کامل صورت دهد و سپس در انتظار بازگشت طرف آمریکایی به برجام بماند. بنابراین در اینجا باید درخصوص توالی اقدامات لازم برای بازگشت به برجام صحبت کنیم.

راه‌های بازگشت به برجام زیاد است

ما هنوز درخصوص توالی بازگشت به برجام (زمان‌بندی بازگشت طرف‌های مختلف به توافق هسته‌ای) مذاکرات مستقیم یا حتی غیرمستقیمی صورت نداده‌ایم. این موضوع، پیچیده است. همان‌گونه که اشاره کردم، راه‌های زیادی درخصوص توالی بازگشت به برجام وجود دارد و می‌توان احتمالات و گزینه‌های زیادی را در روند احیای برجام درنظر گرفت.

نمی‌دانیم ترامپ چه کار کرده است!

این‌طور نیست که وقتی دولت سابق (دولت ترامپ) تحریم‌ها را دوباره اعمال کرد، میان آنها و تحریم‌های برجامی تفکیکی قائل شده باشد. بر روی سند تحریم‌های ضدایرانی وضع شده در دوران ریاست‌جمهوری ترامپ نوشته نشده است که این تحریم با برجام سازگار است و این تحریم با برجام سازگار نیست! پس در اینجا ما کار بسیار دشواری برای درک ماهیت تحریم‌ها پیش‌رو داریم.